

CAPITOLUL 2

Oglindirile amintirilor noastre

După cele două ore de engleză, o ștergem la școală, Școala Ion Heliade-Rădulescu, de la numele poetului român ale cărui versuri „Voce-auz, voce de pace, / Și orice durere tace“¹ sunt înscrise deasupra intrării în clădire.

Las mâna Zoei și plec să-mi întâlnesc prietenele. Sunt în clasa a VI-a. Zoe în a II-a.

Școala noastră se află între zidurile unei foste mănăstiri. De formă dreptunghiulară, are o grădină interioară înconjurată de numeroase galerii și de doi stejari groși care ne înveselesc jocurile de-a v-ați ascunselea. Cât despre arcurile care despart școala primară de gimnaziu, sunt decorate cu minunate flori din ceramică în culori. Îmi place școala mea pentru că e frumoasă, dar mai ales pentru toate amintirile pe care le poartă pietrele acestea și arborii aceștia seculari. Într-o zi, când mă plictiseam la ora de mate, am crezut că văd pe fereastra clasei o călugăriță străbătând curtea în sutană...

Tata și mama au ținut să rămânem la București și ca să nu fie nevoie să schimbăm școala. Ca să ne păstrăm obiceiurile, reperatele, casa, școala, prietenii... Dar, în schimb, i-am pierdut pe ei. Și, odată cu ei, am impresia că am pierdut o fărâmbă din viața mea dinainte, o viață pe care o iubeam mult.

¹ Primele două versuri din poezia *O voce* de Ion Heliade-Rădulescu (1802–1872).

La școală, sunt cu toată lumea și totodată cu nimeni. Când constăți că au plecat cei de care ești apropiat, sfârșești prin a nu te mai apropia de nimeni. Sunt aici fără a fi aici. Visătoare, spun profesorii mei. Pretențioasă, spun unii dintre colegi. Mulți dintre prietenii mei au părăsit școala în toiul anului școlar. Trăiesc de acum la țară, unde sunt crescuți de bunicii lor, de când le-au plecat părinții în străinătate. Spre deosebire de noi, ei sunt obligați să-și lase casa ca să se ducă în sate minuscule de la țară, adesea la mai multe sute de kilometri de București. Printre familiile „culegătorilor de căpșuni“, Zoe și cu mine suntem excepții. Recunosc că prefer să rămân la București. Mă simt bine aici. Este orașul în care m-am născut, unde am crescut. Gândul că mai pot să găsesc o amintire de familie într-un anume parc, pe o anumită stradă, într-un anume magazin sau în cu totul alt colț al orașului mă reconfortează. De la plecarea părinților, îmi petrec mult timp pe afară. Înarmată cu aparatul de fotografiat, plec în căutarea vestigiilor vieții noastre de familie. Fotografiez mai întâi marginea ferestrei pe care mama și cu mine ne-am așezat, așteptând să se deschidă Casa Națională de Asigurări de Sănătate. Fotografiez raioanele supermarketului Mega Image unde tata și cu mine ne duceam în fiecare duminică dimineața. Fotografiez aleile colorate și parfumate ale Parcului Ioanid pe care au călcat pașii reuniți ai micii mele familii duminica și în vacanță. Fotografiez masa de la McDonald's-ul din Romană, aceea aproape de fereastra care dă spre coloane, acolo unde ne așezam când părinții voiau să ne facă o bucurie sau când sărbătoream ceva (primul dinte de lapte al Zoei sau permisul de conducere al mamei). La întoarcerea acasă, derulez fotografiile descărcate pe laptop, în căutarea unei urme, a unei fărâme, a unei frunze sau a unei pietricele pe care părinții mei ar fi putut-o atinge.

— Ilinca? Ilinca? Ești printre noi?

Parcul Ioanid și amintirile mele au lăsat brusc loc chipului profei de română, doamna Pompiliu, care pare să mă întrebe ceva. Dar despre ce vorbește ea? Nici nu știu ce studiem acum. Îmi aplec capul ca să găsesc în manual o frază care ar putea să lase impresia că eram atentă la oră. Florin, vecinul meu, mă lovește ușor cu cotul mormăind cuvinte pe care nu le înțeleg.

— Îmi cer scuze... Ăăă... Puteți să repetați întrebarea, doamna Pompiliu?

Râsete, mișcări de scaune și murmure în clasă. Simt douăzeci și opt de perechi de ochi îndreptați către mine, fără a-i lua în calcul pe cei ai doamnei Pompiliu care nu mă slăbesc. Mă înroșesc brusc.

— Ilinca, întrebarea mea era: unde ești? Aici, în clasă, cu noi, sau în altă parte? Poate în Franța?

Nici că putea să pice mai prost. Din roșie fața mi-a devenit albă ca hârtia. Ochiul mi se încețoșează și nu reușesc să-mi rețin lacrimile care îmi acoperă deja manualul de română, precum s-a revărsat apa râului Geru din județul Galați, în timpul inundațiilor din 2013.

Râsetele și murmurele se opresc brusc. Doamna Pompiliu mă privește perplexă, în mod vădit fără să înțeleagă de ce remarcă să m-a adus într-o astfel de stare. Cu toate acestea, nici că putea fi mai dură! E capabilă și de mai mult. A spus Franța ca și cum ar fi zis Japonia sau planeta Pluto.

Nu reușesc să îmi revin. Ca și cum fraza profesoarei mele ar fi deschis vanele și nu mai știam cum să le pun stavilă. Doamna Pompiliu se simte încurcată, își caută cuvintele și se uită la ușă, imaginându-și probabil că un inspector academic o așteaptă deja pe culoar cu o scrisoare în care i se aduce la cunoștință sfârșitul carierei.

Se aude soneria care anunță pauza. Fără întârziere, elevii se ridică zgomotos și părăsesc sala de clasă. În scurt

timp rămân singură... Singură cu doamna Pompiliu care se apropie de mine uluită, cu teama de a nu-mi înteți lacrimile la apropierea sa.

— Ilinca, îmi pare rău, nu voiam să te rănesc. Te simți... bine?

Aceste trei cuvinte banale: „Te simți bine?“, tonul plin de atenție, privirea îngrijorată, maternă mă fac să ridic ușor capul. Prin repetarea lentă a acestei întrebări, îmi dau seama că nu o mai auzisem de trei luni și că, de fapt, nu mă simt bine.

CAPITOLUL 3

Aici sau acolo

Cât de bine mi-a făcut treaba asta! S-ar zice că m-am eliberat de sacul enorm pe care îl purtam în spinare de trei luni și care creștea cu fiecare zi. În fond, e cam ce o sfătuiește bunicul pe bunica după fiecare episod din *Iubire și onoare* de la ProTV: „Plângi din tot sufletul, că va fi mai bine după!“ Își dă seama că ea e total tulburată de capcanele pe care le întâmpină Coco și Serghei, chiar dacă ei se iubesc cu o dragoste pură „cum nu mai vezi prin locurile noastre“!

Zoe mă privește cu un aer ciudat. A remarcat că nu sunt ca de obicei. Cred că i-am zâmbit când ne-am întâlnit în stația de tramvai și chiar am glumit la ghicitoarea ei de după-amiază: Ce-i de pescuit într-un pat? Somnul!¹

Fără îndoială că plânsul mi-a deblocat mușchii zigomatici.

Bineînțeles, sunt departe de a concura cu ea. Seara, e încă în vervă și nerăbdătoare să-mi povestească întâmplările agitate ale zilei.

— Ili, m-am gândit și știu ce o să mă fac mai târziu: veterinar la domiciliu.

— Dar credeam că voiai să fii șoferiță de autobuz!

— Nu, am terminat cu asta. Am avut o revelație în după-amiaza asta, la ora de istorie. Am vorbit despre al Doilea Război Mondial.

¹ În franceză e o ghicitoare care se bazează pe un joc de cuvinte intraductibil între *mur* („perete“) și *mûres* („mure“), care se pronunță la fel. Am optat pentru înlocuirea ghicitorii (n. tr.).

— Nu văd legătura dintre al Doilea Război Mondial și veterinar la domiciliu!

— Ei, tu n-ai auzit niciodată vorbindu-se de Nelson Churchill? mă întreabă scandalizată.

— Vrei să spui Winston Churchill?

— Nu, nu Winston, Nelson! urlă Zoe.

— Nelson Churchill?

— Da, Nelson, pisica lui Winston. O pisică de casă neagră toată, pe care o adoptase și care a trăit multă vreme. Erau super apropiați amândoi, dar Winston era mereu ocupat din cauza muncii. Eu aș vrea să fiu veterinar la domiciliu pentru astfel de oameni, care au multe lucruri de făcut și care nu au timp să-și ducă animalele la doctor. Nu puteți să vă duceți animalul la doctor? Stați pe loc, Zoe sosește direct la dumneavoastră! Cum Winston avea și canari, îți închipui cât de utilă i-aș fi fost? Și vecina are o pisică și canari și, de asemenea, este președintă. Așa că, vezi tu, aș avea de lucru...

Spre deosebire de Churchill, doamna Ionescu, vecina noastră, este președinta blocului și nu iese aproape niciodată din casă... Dar Zoe are o reală capacitate de a înfrumuseța situațiile cele mai banale.

— Și altfel, ce-ai mai reținut din al Doilea Război Mondial?

— Theodore Roosevelt, un președinte american foarte cunoscut, avea o mulțime de animale de companie. O groază de câini și pisici, dar și un porc, un bursuc, un papagal, găini, un porcușor de India...

Acasă, am găsit-o pe bunica în bucătărie, tricota, încadrată de Dijon și Quimper (câte unul pe fiecare picior). Zoe se grăbește să-i povestească ce-a făcut peste zi. Profit ca să o șterg în sufragerie și să deschid laptopul ca să văd dacă mama și tata ne-au scris. Laptopul este singura legătură care ne reunește familia. De trei luni, ne împărtășim momentele importante ale vieții pe mail sau pe Skype: începe-rea anului școlar, pregătirea serii de Halloween (categoric

mai puțin reușită decât cea de anul trecut, fără sfaturile vestimentare ale mamei), prima oră de înot a Zoei (dar mai ales cumpărarea mega-super costumului de baie roz cu mov), zecele meu la compunere („Povestește-ți ultimul vis“). Le pun multe întrebări părinților, dar nu obțin niciodată răspunsuri, în orice caz nu cele pe care aș dori să le primesc. Se apropie Crăciunul și aștept, odată cu fiecare nou mesaj, să mă anunțe că se întorc.

Descopăr un mail de la tata care ne-a scris de dimineață, înainte de consultații. Lucrează ca medic înlocuitor la Yvetot, un orașel din Normandia. În vreme ce mama face menaj și se ocupă de două persoane în vârstă. Au locuință de la primărie și pot astfel să-și întrețină familia rămasă în România, adică pe noi. Salariul tatei, ca intern la Spitalul Elias din București, nu ne mai era suficient. „La naiba, zece ani de studii pentru un salariu de patru sute de euro pe lună, nu se poate așa ceva!“, repeta el neîncetat, când soseau facturile a căror sumă nu făcea decât să crească. Și nici cu salariul de profesoară al mamei, la Liceul Nicolae Iorga, tot nu puteau să o scoată la capăt cu banii. Trebuiseră, așadar, să aleagă: fie rămâneau la București și continuau să nu poată să le ofere celor două fiice viața și educația pe care se juraseră să le-o dea și nici să-și ajute părinții, a căror pensie de o sută de euro nu le ajungea; fie plecau în străinătate.

Aleseseră străinătatea... dar una „pe moment“, cum spunea mama ca să mă liniștească. Și străinătatea de „re-
nume“, adăuga tata care ne amintea că nu plecaseră să strângă cășune banale ca majoritatea imigranților români.

Puțin îmi păsa mie. Să culegi cășune în Spania sau să îngrijești bolnavi în Franța, mi-era egal: tot plecați erau. Tot absenți rămâneau.

În mail, tata ne scrie că au o surpriză și că doresc să ne-o anunțe în seara asta pe Skype.

În seara asta?

Peste două ore... Am privit fix acele pendule din sufragerie, sperând să se rotească mai repede.

Îmi aud deja inima cum bate din toate puterile.

CAPITOLUL 4

Pagini de viață

Uitasem că între Franța și România e un decalaj de o oră. Așa că două ore se transformă în trei, chiar patru, atât de greu mi se pare că trece timpul.

Ca să am răbdare, o las pe bunica să mă învețe punctul leneș la tricotat în vreme ce Zoe încearcă să memorizeze lecția despre al Doilea Război Mondial.

— Datele, evenimentele, nu uita, Zoe... Profesoara nu are ce face cu numele de câini, de pisici, de oaie sau de maimuță ale lui Roosevelt, Stalin, de Gaulle sau mai știu eu cui, nu pot să mă împiedic să-i amintesc, în timp ce inima mi se transformă în avion cu reacție.

Bunicul își face apariția la începutul serii, cu cheile de la Loganul galben în mână. Deși a ajuns la vârsta de pensionare, continuă să fie șofer de taxi în București. Un alt mod de a completa veniturile familiei noastre. La noi, cam așa e, în privința bugetului: un soi de pușculiță mare în care fiecare pune ce poate, când poate... Dar bunicul e mai degrabă mulțumit pentru că adoră să-și plimbe pasagerii prin capitală. „Odată cu fiecare client, descopăr o nouă pagină din romanul acestui oraș“, îi place să repete când bunica îi reproșează din priviri că s-a întors atât de târziu. Bunicul conduce ca și cum ar citi o carte: un cartier – un capitol; un pasager – un personaj; o cursă – o intrigă; un du-te-vino între trecutul și prezentul Bucureștiului.

Uneori bunicul mă lasă să îl însoțesc. Mă așez pe locul pasagerului și ascult poveștile clienților săi. Orele când se iese de la birou sunt preferatele mele, pentru că traficul

îmi oferă o oră întreagă de povești cu personaje foarte variate (mai ales că în România nu e scump să iei taxiul): de la secretarul de stat grăbit la profesorul de liceu stresat, de la studentul falit la expatriatul avar, de la antreprenorul conectat la cititorul deconectat... și, odată cu ei, povești-confesiuni amuzante sau triste, incredibile sau bizare.

— Bunicule, de ce oamenii se plâng tot timpul în taxiul tău? îl întreb la întoarcerea dintr-una din cursele cu povești.

— Pentru că e, fără îndoială, singurul loc unde pot să o facă și unde sunt ascultați. Câteva minute, uneori o oră în care pot să se așeze și să vorbească.

— Ca la psiholog?

— Da, dar prețul pentru consultație e mai mic la mine, răspunde bunicul făcându-mi cu ochiul.

— Ca la biserică, atunci?

— Da, doar că e mai comod, zice bunicul, clipind din celălalt ochi.

În vreme ce bunicul își scoate șosetele ca să le încerce pe cele călduroase și aspre pe care tocmai le-a tricostat bunica, mă întorc în sufragerie ca să mă conectez în sfârșit la Skype pe laptop. Dau clic pe marele S albastru de care familia noastră e legată de trei luni, iar Zoe se așază lângă mine. În vederea „acestei reuniuni de familie“, sora mea și-a pus rochia din dantelă roz și albă, confecționată de bunica pentru serbarea de sfârșit de an. Voia să-și pună și coronița de flori primită odată cu diploma, dar bunicul a descurajat-o.

— Bună, fetelor, ne spune vesel tata, cu un surâs larg pe buze.

— Bună, comorile mele, continuă mama.

Chiar înainte să putem răspunde, mama începe interogatoriul-diagnostic:

— Mâncați bine? Ce ați făcut azi la școală? V-ați terminat temele? V-ați scos hainele de iarnă și jachetele din dulapul de la intrare? Se anunță în curând primele ninsori, sper că nu v-ați pierdut mănușile?

— E OK, mama, totul e bine. Și voi cum...

Zoe nu-mi dă răgaz să termin fraza și se apucă să-și povestească descoperirea zilei, revelația pe care a avut-o referitor la viitorul ei profesional. După un sfert de oră, profit de o scurtă problemă legată de conexiune ca să iau cuvântul.

— Tata, despre ce surpriză vorbeai în mesaj?

Tata întoarce capul zâmbind către mama. Un zâmbet un pic timid, un pic stânjenit... chiar un pic temător. Îmi văd fața în micul pătrat din dreapta, în partea de jos a ecranului. Ochii strălucitori. Am impresia că-mi percep bătăile inimii.

— Ah, da! Ei bine, ieri am primit o veste bună...

Fraza stârnește în mine o avalanșă de imagini minunate.

Mă văd așteptându-i pe părinți în stație, ținând-o pe Zoe de mână. Apoi voi zări autocarul și, la una din ferestre, pe al treilea rând, pe partea șoferului, mama și tata care...

— Cabinetul medical a decis să-mi prelungească contractul pentru încă trei luni.

— Hopa! îi scapă surorii mele care, ca și mine, nu se aștepta.

— Colegii tatălui vostru contează pe prezența sa în această perioadă a anului care se anunță încărcată. Sărbătorile și...

— Dar atunci nu veți fi cu noi de Crăciun?

Nu reușesc să-mi rețin cuvintele și lacrimile care stau să-mi țâșnească.

— Nu, dar o să venim în ianuarie când o să-mi pot lua câteva zile. Și-o să fie primul Crăciun când o să vă putem oferi ce vă doriți. De când...

Poc!

A fost prea mult pentru mine. Am închis brusc clapa laptopului, curmându-i tatei conversația.

Tocmai descoperisem un avantaj suplimentar la noile tehnologii. Cu un simplu gest din degete pot să-i fac să tacă

pe propriii părinți. „Oamenii sunt făcuți ca să vadă, să asculte și să simtă“, citisem pe un afiș care lăuda meritele Skype-ului. *Pentru un timp limitat*, mi-ar fi plăcut să adaug.

Reuniunea noastră de familie durase douăzeci și unu de minute. Din care optsprezece ocupate de poveștile Zoei care mă privește acum fără să înțeleagă nimic, ceea ce mă face de îndată să-mi regret gestul. Suferința pe care le-am produs-o părinților, exemplul prost dat surorii mele mai mici, mânia pe care n-am știut să mi-o stăpânesc. Părăsesc în grabă sufrageria și îl calc pe coadă și pe Toulouse cu această ocazie. Alertat de mieunăturile de durere, bunicul apare în prag, vădit panicat. Împietresc, căutând disperată un refugiu, un loc în care să mă izolez.

Bunicul mă întreabă ce se petrece în vreme ce Toulouse se freacă neîncetat de picioarele lui, aruncându-mi priviri furioase. Și pe el l-am dezamăgit.

— Nu... nimic, nu-i nimic. S-a întrerupt conexiunea și m-am enervat. Scuze, răspunde Ilinca, fata cea politicoasă și cuminte, Ilinca, fata care surâde și nu zice niciodată nimic, nici chiar când o doare.

— Ah, mi-a fost teamă! M-am întrebat ce se petrece. Și cum sunt părinții voștri?

— Sunt bine. Tata ne-a anunțat că i s-a prelungit contractul la cabinet și apoi s-a întrerupt conversația.

Trec câteva secunde. Bunicul mă privește fix, așteaptă fără îndoială să spun ceva, cum face cu clienții săi care i se confesează de-a lungul unei străzi sau a unui bulevard. Rămân însă tăcută.

— Nu-i grav, îi vom suna din nou mâine seară. Cheam-o pe sora ta, ne așezăm la masă.

Încă tremurând toată de mânie și tristețe, mă întorc și mă duc să o caut pe Zoe, care continuă să stea așezată lângă laptopul mut.